

ČESKÁ AKREDITACE JE NA SVĚTOVÉ ÚROVNI

Akreditační systém vznikl v České republice před 25 lety, aby umožnil volný pohyb českého zboží do států Evropské unie. Nyní je využíván ve většině odvětví české ekonomiky jako služba, která není na první pohled vidět. To může být také jedním z důvodů, proč státní správa dosud v plném rozsahu neobjevila všechny možnosti a výhody akreditace

Ing. Jiří Růžička, MBA, Ph.D.
ředitel Českého institutu pro akreditaci, o. p. s.

Akreditace v tom smyslu, jak ji provádí Český institut pro akreditaci, o. p. s. (ČIA), nespočívá jen v získání osvědčení o akreditaci jako mezinárodně akceptovatelného „modrého papíru“. Je za ní úsilí jak na straně žadatele o akreditaci, tak ve skryté podobě i na straně ČIA jako jediného národního akreditačního orgánu České republiky notifikovaného Evropskou komisí.

Celá historie akreditace se začala tvořit koncem 90. let minulého století ještě v Československé socialistické republice. Problematikou se zabýval tehdejší Federální úřad pro normalizaci a měření (FÚNM), v jehož působnosti byla technická normalizace, metrologie a zkušebnictví. Informace o akreditaci jako nezbytném základu pro volný pohyb zboží byly získány v roce 1987 ze zemí západní Evropy a hned v následujícím

roce byly zahájeny přípravy na její zavedení. Dokonce již v roce 1988 se čeští zástupci zúčastnili zasedání Západoevropského kalibračního sdružení (WECC), které sdružovalo akreditační orgány z oblasti akreditace kalibračních laboratoří; kromě toho také existovalo Západoevropské sdružení zkušebních laboratoří (WELAC). FÚNM se v roce 1989 vydáním Směrnice o akreditaci přihlásil k problematice akreditace a v březnu 1991 udělil první akreditaci, v té době Výzkumnému ústavu vlnářskému. Již tehdy se na vzniku akreditačního systému podílel Jiří Růžička. Od svého nástupu do vedoucí funkce akreditaci bez přestávky řídí.

Byl také u toho, když se Česká republika prostřednictvím ČIA stala před 20 lety v roce 1997 členem celosvětové organizace IAF (Mezinárodní akreditační fórum) a o rok předtím členem ILAC (Mezinárodní spolupráce

v oblasti laboratoří a inspekčních orgánů). Jako první akreditační orgán ze zemí střední a východní Evropy v roce 1998 podepsal vícestrannou dohodu o vzájemném uznávání pro oblast laboratoří a pro oblast certifikačních orgánů. Na základě těchto dohod jsme tedy rovnoprávnými členy na evropské i mezinárodní úrovni akreditace. Pro námi akreditované subjekty posuzování shody je tím zajištěno mezinárodní uznávání výstupů jejich činnosti, kterou mají v rozsahu udělené akreditace.

Uznatelnost akreditace je nově v rámci EU zajištěna evropským nařízením č. 765/2008, které stanovuje dokonce povinnost vnitrostátním orgánům (úřadům) uznávat výstupy jak ostatních národních akreditačních orgánů, které se úspěšně podrobily evaluaci, tak i akreditovaných subjektů. Vzájemná uznatelnost výsledků vydaných akreditovaným orgánem je již tedy zajištěna právním předpisem.

Zájemci o nestranné a akceptovatelné výsledky by se proto měli vždy obracet na akreditované subjekty, jejichž seznam je volně dostupný na webových stránkách ČIA – www.cai.cz.

